

INFORMACJA

o posiedzeniu **Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą**

nr posiedzenia: **40**

data posiedzenia: **7 czerwca 2022 r.**

Porządek posiedzenia:

1. Informacja senatora Republiki Francuskiej Jeana-Yves'a Leconte'a na temat francuskiego modelu wspierania diaspory.
2. Sprawozdanie senatora Wojciecha Ziemiaka z obchodów Dnia Polonii w Berlinie oraz w Dublinie.
3. Sprawozdanie senatora Jerzego Fedorowicza ze spotkań z Polonią w Amsterdamie.
4. Sprawy różne.

Posiedzeniu przewodniczył:

przewodniczący komisji Kazimierz Michał Ujazdowski.

W posiedzeniu uczestniczyli:

senatorowie członkowie komisji:

Paweł Arndt, Halina Bieda, Wiktor Durlak, Jerzy Fedorowicz, Stanisław Gogacz, Ryszard Majer, Janina Sagatowska, Kazimierz Michał Ujazdowski, Józef Zając, Wojciech Ziemiak,

goście:

Senat Republiki Francuskiej:
senator Jean-Yves Leconte,

Ministerstwo Spraw Zagranicznych:
naczelnik wydziału w Departamencie Współpracy z Polonią i Polakami za Granicą
Regina Jurkowska.

Ad 1.

Senator Republiki Francuskiej Jean-Yves Leconte zaprezentował francuskie doświadczenia wspierania diaspory, w tym system reprezentacji Francuzów mieszkających za granicą w parlamencie francuskim. Szacuje się, że poza Francją mieszka ok. 3 milionów jej obywateli. Posłowie reprezentujący francuską diaspore (11) są wybierani w wyborach bezpośrednich, zaś senatorowie (12) w pośrednich. Członkowie działających przy ambasadach 130 rad konsularnych (442 radnych) wybierają ze swego grona 90 reprezentantów, którzy tworzą Zgromadzenie Francuzów Mieszkających za Granicą. Reprezentuje ich ono w rozmowach z politykami i administracją Republiki Francuskiej. Środki na realizację polityki diasporycznej znajdują się w budżecie ministerstwa spraw zagranicznych, obecnie 320 milionów euro. Rady konsularne przy ambasadach opiniują podział środków przeznaczonych na stypendia edukacyjne, na pomoc socjalną, a także podział subwencji dla organizacji pozarządowych. Poza Francją funkcjonują 552 szkoły podlegające ministerstwu edukacji narodowej, w których

uczy się 380 tysięcy uczniów. Problemem są wysokie koszty uczęszczania do tych szkół oraz brak nauczycieli.

Nad informacją przeprowadzono dyskusję. W dyskusji wzięli udział senatorowie oraz senator Jean-Yves Leconte.

Senatorowie dopytywali o najczęściej zgłaszane problemy diaspory francuskiej.

Ad 2.

W dniach 28 kwietnia – 1 maja br. senator Wojciech Ziemiak uczestniczył w delegacji marszałka Senatu do Dublina w związku z obchodami Dnia Polonii i Polaków za Granicą. Delegacja odwiedziła Polską Akademię Wiedzy – polską szkołę sobotnią w Dublinie, gdzie obejrzała występy uczniów i spotkała się z gronem pedagogicznym oraz z rodzicami. Następnie spotkała się w ambasadzie z przedstawicielami najstarszych organizacji polonijnych w Irlandii działających w Domu Polskim w Dublinie: Ogniska Polskiego, Polskiego Ośrodka Społeczno-Kulturalnego oraz Towarzystwa Irlandzko-Polskiego.

Komisja wysłuchała również relacji wiceprzewodniczącego Wojciecha Ziemiaka z udziału wraz z senatorem Januszem Gromkiem w obchodach Dnia Polonii 7 maja br. w Berlinie na zaproszenie Polskiej Rady Związku Krajowego w Berlinie. W festynie wzięło udział ok. 40 tysięcy przedstawicieli Polonii niemieckiej. Odbywały się prezentacje działalności organizacji i zespołów polonijnych z Berlina. Przyznano również nagrodę „Najlepsi z najlepszych”, którą otrzymała polska przewodniczka po Berlinie.

Ad 3.

Senator Jerzy Fedorowicz przedstawił sprawozdanie ze spotkań w dniach 28–29 maja br. z Polonią w Holandii na zaproszenie Fundacji Buda Staging Performance i Szkoły Polskiej przy Ambasadzie RP w Hadze.

W Szkole Polskiej w Hadze senator rozmawiał z młodzieżą o literaturze i poprowadził warsztaty teatralne. Następnie spotkał się przedstawicielkami trzech fundacji polonijnych wspierających Polaków w Holandii: „FairWork”, „Barka NL” oraz „Polka” – Centrum Polskich Kobiet. Omówiono problemy Polaków pracujących w Holandii, przede wszystkim brak znajomości języka i w rezultacie nieumiejętność radzenia sobie z elementarnymi sprawami życia codziennego.

Senator wziął także udział w spektaklu „Emigranci” Sławomira Mrożka w reżyserii Hanny Grosfeld-Budy oraz w dyskusji z widzami.

Ad 4.

Po raz kolejny senatorowie odnieśli się do problemu braku finansowania dla organizacji zajmujących się nauczaniem języka polskiego w Niemczech. Senator Halina Bieda poinformowała, że odpowiedź resortu edukacji na oświadczenie grupy senatorów w tej sprawie niczego nie wyjaśniła i nadal nie wiadomo, kiedy i w jaki sposób środki zostaną przekazane.

Z doniesień medialnych senatorowie dowiedzieli się, że resort przymierza się do powołania nowej instytucji, instytutu świętego Maksymiliana Kolbego, który miałby m.in. wspierać szkolnictwo polonijne w Niemczech.

Nad informacją przeprowadzono dyskusję. W dyskusji wzięli udział senatorowie, którzy wyrazili zaniepokojenie sytuacją. Senator Halina Bieda zadeklarowała przygotowanie kolejnego oświadczenia senatorów w tej sprawie.